

NEMCIJA, ITALIJA IN JAPONSKA PROTI KOMUNIZMU

SOVJETSKA VLADA SE NE BOJI PROTI-KOMUNISTIČNE FRONTE, KER JE DOBRŌ OBOROŽENA

V imenu Nemčije je podpisal pogodbo Ribbentrop. — Pogodba ni naperjena proti nobeni državi, niti proti Rusiji, ki ima lahko komunizem, toda imeti ga mora doma. — Praznovanje 20. obletnice boljševiške revolucije je izzvalo protikomunistično fronto.

RIM, Italija, 7. novembra. — Italija se je pridružila Nemčiji in Japoniki v zvezi proti komunizmu, ko je bila tozadevna pogodba podpisana v Chigi palači v Rimu.

Pogodbo so podpisali italijanski vnani minister grof Galeazzo Ciano za Italijo, Joahim von Ribbentrop za Nemčijo in poslanik Masaaki Hotta za Japoniko.

Italijansko časopisje je sinoči posvarilo svet, da so vojaške sile Italije, Nemčije in Japonske pripravljene podpirati pogodbo treh držav proti komunistom. Časopisje povdarja, da pogodba, po kateri je Italija stopila v proti-boljševiško fronto z Nemčijo in Italijo, veže vse tri države za "sodelovanje", ki seže preko vojne proti komunizmu.

Uradno je bilo naznanjeno, da pogodba ni obrnjena proti nobeni državi, celo ne proti Rusiji, ki more imeti ves komunizem, kar ga hoče imeti, dokler ga drži doma.

Vodilni italijanski časnikar Virginio Gayda pravi v svojem listu, da ima protikomunistična fronta na razpolago 2,000,000 ton bojnih ladij in 200,000,000 ljudi. Listi posebno popisujejo japonsko mornariško silo.

Pogodba ne vsebuje vojaških določb, toda obvezuje vse tri države, da se medsebojno obveščajo o razširjevanju komunizma in o sredstvih, s katerimi bi ga bilo mogoče pobijati.

Fašistični uredniški članki pravijo, da je Japonska zapletena "v veliko azijsko borbo proti komunizmu."

Medtem ko časopisje posebno kaže na veliko silo Japonske, obenem tudi priznava, da se je Italija odločila, da se pridruži nemško-japonski zvezi zato, ker je ameriško mišljenje nasprotno fašistom, nazijem in Japoncem.

Fašistični voditelji pravijo, da podpis te pogodbe kaže, da Mussolini noče biti nepripravljen za slučaj, da Združene države, Anglija in Francija s pomočjo Rusije osamijo nazijsko - fašistični - japonski blok.

MOSKVA, Rusija, 7. novembra. — Sovjetska Rusija, ki obhaja svojo 20. obletnico boljševiške revolucije, se je trdno in izzivalno postavila proti italijansko - nemško - japonski protikomunistični fronti, ki je bila danes postavljena v Rimu.

Vojni komisar maršal Klementi Vorošilov je posvaril sovražnike Rusije, da je rdeča armada, ki je največja na svetu, pripravljena na vojno.

V svojem oklicu, ki ga Vorošilov objavi ob vsaki obletnici revolucije, izjavlja:

"Pomnite svarilnih Stalinovih besed, da sovražnik čaka na primerni čas, da napade sovjetsko Rusijo.

"Fašisti pogosto grozijo boljševiški rdeči Moskvi. Povzročiteljem vojne odgovarjamo, da ne maramo vojne, toda na vojno smo pripravljene."

PARIZ, Francija, 7. nov. — Aleksanler Kerenki, je med svetovno vojno strmoglavil carsko vlado v Rusiji in je bil prvi predsednik ruske republike, katerega pa sta strmoglavila 7. novembra 1917 Ljening in Trocki, pravi, da Josip Stalin s svojim preganjanjem vohunov in trockistov samo hoče prikriti popolni razpad ruskega gospodarskega sistema.

Obletnica uspešne obrambe Madrida

GREEN BAJE SOVRAŽNIK DELAVSTVA

Značilna izjava delavskega voditelja Myersa. — Zahteve pristaniških delavcev. — Šesturni delovnik.

Frederick Myers, predsednik newyorškega okrajnega odbora National Maritime unije, ki je priključena C. I. O., je v soboto izjavil, da je Wm. Green, predsednik Ameriške delavske federacije bolj sovražen delavcem kot so jim sovražni delodajalci.

— Vsakokrat, — je rejal, — ko se hočejo lastniki ladij z nami pogajati ter priznati našo organizacijo, nam gospod Green brzojavi:

— Počakajte še malo. Počakajte, da pridemo mi z rezervami.

— V zadnjih dveh mesecih je Ameriška delavska federacija vprizorila več napadov na delavce, kot so jih pa vprizorile National Manufacturers' Association, United States Chamber of Commerce in Liberty League.

Industrial Union of Marine and Shipbuilding Workers, ki je istotako članica C. I. O., zahteva, naj v mrzlem vremenu delajo njeni člani samo po šest ur, plačani naj bodo pa za osem ur. V splošnem naj bo pa veljavna osemurni delovnik in dvojnja plača za čezurno delo.

Unija je poslala svoje zahteve Grace Line, International Mercantile Marine in Acme Sealing Co.

ROOSEVELT BO ODPOTOVAL NA JUG

WASHINGTON, D. C., 6. nov. — Predsednik Roosevelt bo dne 24. novembra odpotoval v Warm Springs, Ga., ter bo ostal v tamkajšnjem kopalnišču teden dni.

"ČEDNA" DRUŠČINA

BELLEVILLE, Ill., 6. nov. — Tukajšnje okrajno sodišče je obsodilo danes na smrt Mrs. Marie Porter in 22 letnega Ralpa Giancola. 20 letni Ralpaov brat je bil obsojen na 99 let. Ralpu je obljubila Mrs. Porter osemsto dolarjev, če usteri njenega brata Williama Kappena. Ralpa je najel svojega brata, nakar sta izvršila naročilo. Mrs. Porter se je hotela polastiti zavarovalnine v znesku \$3300.

Obtoženka je odločno tajala vsako krivdo.

CENA GAZOLINU SE JE ZNIZALA

Z današnjim dnevom se bo znižala v New Yorku cena gazolina in sicer za pol centa pri galoni. Pet galon gazolina bo mogoče dobiti za 95 centov.

FARMERJI VZTRAJAJO

Kompanije so že podražile mleko. — V New Yorku je po 17 centov kvart. — Nove odredbe zdravstvenega urada.

V gornjem delu države New Yorku, kjer štrajkajo farmerji v devetnajstih okrajih ter zahtevajo višje cene za mleko, so se zopet završili resni nemiri. V New Yorku se je kvart mleka podražil za en cent, pol pinta smetane pa za dva centa. — Šestdeset odstotkov tega denarja dobe baje farmerji.

Farmerska unija pa s tem ni zadovoljna in nadaljuje štrajk. Štrajkujoči farmerji zahtevajo višje cene in priznanje unije.

V Clinton county je bilo aretiranih šest štrajkarjev. Pet jih je bilo obtoženih, da so razlivali mleko, dočim so šestega zalotili, ko je pobijal šipe pri neki mlekarji.

Oddelki državne policije so vsepovsod pripravljene, ker se je bati večjih izredov.

V Heuveltonu se je završil vroč spopad, ko so hoteli nekateri farmerji spraviti mleko skozi vrste piketov. Zavrnilo jih je dvesto piketov. Dva farmerja sta bila resno poškodovana.

Borden in Sheffield Farms Co. sta v soboto naznanila, da bo od ponedeljka naprej v New Yorku kvart mleka 17 centov.

Dr. John C. Rice, newyorški zdravstveni komisar, je rekel, da bodo s 1. januarjem uveljavljene nove določbe glede prodaje in točenja mleka. Prodajalci na drobno bodo morali prodajati mleko v zapečatenih posodah.

PONAREJEVALEC DENARJA

CLEVELAND, O., 6. nov. — Zvezni agentje so sinoči aretirali 45 letnega Petra Janusa iz Warren, Ohio, ter ga obtožili ponarejanja denarja. Sodišče ga je postavilo pod 25,000 varščine.

TRI LETA JEČE ZA UBOJ

LOCK HAVEN, Pa., 6. nov. — Sodnik Charles Greer je obsodil danes Earla Kneppa na tri leta ječe in na \$250 globe. Knepp je nedavno ubil v prepiru svojega prijatelja Daniela Embiga. Embig je prišel h Kneppu in prinesel s seboj štiri kokoši iz njegovega kokošnjaka. V prepiru, ki je temu sledil, je Knepp zaklal Embiga s kuhinjskim nožem.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

OBLETNICA BOLJŠEVIŠKE REVOLUCIJE

Nazijski list ostro napada boljševike. — Izšla je posebna števila lista ob priliki 20-letnice sovjetov.

BERLIN, Nemčija, 5. nov. — List "Nationalsozialistische Parteikorrespondenz" je za 20. obletnico boljševiške revolucije izšla v posebni izdaji, ki obravnava o "boljševiškem napadu na civilizirano človeštvo."

V tej številki pravi Alfred Rosenberg med drugim:

"Boljševizem je dokazal, da se mora tudi najmočnejši protest mnogih milijonov zdrobiti pod bombami in strojnici, ako se posreči polastiti se glavnih industrijskih središč dežele in se posluževati vojaških sredstev novejšega časa. Za nas je boljševizem strašen znak razpada celega sveta. Za vse narode bo ostal preiskusni kamen, kako močne in žive so še odporne sile, ki bi mogle z vsvarljivimi dejanji odvrtiti preteči pogin."

Nek drug članek pravi, da je bila največja napaka zapadnih držav, da so izločile Nemčijo iz Lige narodov in so mesto nje sprejele sovjetsko Rusijo.

VODITELJ VSTAJE VJET

ASUNCION, Paragvaj, 6. nov. — Vojaške oblasti naznanjajo, da se jim je posrečilo ujeti voditelja zadnje vojaške vstaje kapitana Vianzia Lopeza. Ž njim vred je bilo vjetih tudi deset častnikov. Čaka jih smrtna kazen.

FRANCIJA PROTESTIRA

PARIZ, Francija, 6. nov. — Francoska vlada je danes protestirala proti nadlegovanju francoskih konzulov na Kanarskem otočju. Protestno noto je poslal francoski konzul v San Sebastianu oblastim v Salamanci.

NIČ VEČ POLJSKIH REKUTOV ZA ŠPANSKO

VILNA, Poljska, 6. nov. — Tukajšnje oblasti so razpustile organizacijo, ki je nabirala rekrute za špansko vladno armado. Organizaciji je načelovala neka ženska. Njo in deset njenih pomagačev so aretirali.

GOV. LA FOLLETTE JE OZDRAVEL

COLON, Canal Zone, 6. nov. — Guverner države Wisconsin, LaFollette, ki je zbolel za influenco in je bil prepeljan v neko tukajšnjo bolnišnico, bo prihodnji teden odpotoval proti domu. Po zatrdilu zdravnikov je popolnoma okreval.

GLAVNO MESTO SE ŽE LETO DNI USTAVLJA FAŠISTIČ. NAPADOM

MADRID, Španska, 7. novembra. — Madrid je slovesno obhajal prvo obletnico uspešne obrambe in 20. obletnico ruske boljševiške revolucije. Rdeče in španske zastave vise s hiš in vozov popularne železnice. Prebivalstvo ne kaže nikake skrbi zaradi dejstva, da si v predmestjih stoji nasproti skoro 200,000 vojakov, ki so med seboj oddaljeni komaj nekaj jardov.

JAPONCI SO BILI USTAVLJENI PRI ŠANGHAJU

Japonci so izkricali močno armado južno od Šanghaja. — Japonci se bližajo Tajuanu. — Japonska zbira armado ob sibirski meji.

ŠANGHAJ, Kitajska, 7. novembra. — Velika nevarnost za kitajsko desno krilo pri Šanghaju je bila odvrnjena, ko sta bili poslani dve najboljši kitajski diviziji v Sungjin. Da varujete važno Šanghaj-Nanking železnico.

Kitajci zadržujejo japonsko armado, ki skuša prodirati od Hangčova, južno od Šanghaja v notranjost dežele.

Neki japonski častnik je priznal, da se japonska armada, ki je bila izkreana pri Hangčovu, bori za vsako ped zemlje.

Kitajski viri pravijo, da je od Hangčova vdrlo v notranjost dežele 3000 Japoncev, po inozemski trditvi pa 8000. V zalivu pri Hangčovu je še več japonskih transportnih ladij in bodo izkreale ojačenja.

Japonci hočejo zdobiti kitajsko desno krilo in tako obkoliti Šanghaj.

Zapadno od Šanghaja pa je v teku velika artilerijska bitka ob bregu Sučova na razdaljo 10 milj.

TIENCIN, Kitajska, 7. nov. — Zadnja dva tedna vlak ni prestano vozijo japonsko vojaštvo skozi Tiencin proti Mančukuu. Po zanesljivih virih bodo Japonci postavili ob meji Sibirije in Vnanje Mongolije nad pol milijona vojakov.

Japonsko vrhovno poveljstvo se boji, da bodo Rusi posegli v azijsko krizo, medtem ko so Japonci zelo zaposleni v svoji kampanji na Kitajskem.

PEIPING, Kitajska, 7. nov. — Japonci se naglo bližajo Tajuanu, glavnemu mestu province Šansi. Japonsko poročilo pravi, da se nahaja glavna japonska armada le še nekaj milj od mesta in da prednje čete samo še čakajo na prihod glavne armade, da z naskokom zavzamejo mesto.

HENDAYE, Francija, 7. novembra. — Španski fašisti naznanjajo, da so na madridski fronti na predvečer prve obletnice obleganja Madrida odbili republikanski napad.

Poročila, ki prihajajo čez mejo, pravijo, da je skušal republikanski poveljnik general Jose Miaja prebiti fašistično črto proti Avaraki. Fašisti so s strojnici pokosili republikansko infanterijo in jo prisilili, da se je umaknila v svoje zakope. Druge fronte so bile mirne.

Poročila iz Madrida naznanjajo, da so po dveh tednih v teku vroči boji na severni aragonski fronti. Fašisti so dve uri obstreljevali Las Cuseullas, nakar je infanterija prešla k napadu. Republikanci pa so napad odbili s strojnici in ročnimi granatami.

Ko je zopet nastopilo lepo vreme, so se na severu pričeli obsežni zračni napadi. Fašistični letalci so bombardirali vladna municijska skladišča v Barbarstru, republikanski letalci pa so metali bombe na fašistična vojaška skladišča v Saragossi.

LONDON, Anglija, 7. nov. — General Francisco Franco se je tako razjezil nad ostrim angleškim protestom, ker so fašisti 31. oktobra potopili angleški tovorni parnik Jean Weems, da je preklel svoje povelje, da je izpuščenih 5 angleških ladij, katere so fašisti zajeli v Biskajskem zalivu.

Vsled Francovega preklica so bila tudi prekinjena pogajanja med angleško vlado in generalom Francom za trgovsko pogodbo in izmenjavo diplomatskih agentov.

Angleški vlada pravi v svojem protestu, da je bilo dokazano, da je fašistični aeroplan potopil parnik Jean Weems ter je prekinila pogajanja toliko časa, da general Franco povojno odgovori.

ZARADI DVOJČKOV SE JE OBESIL

ANGOULEME, Francija, 7. novembra. — Za Juliena Chataina, ki je bil zelo reven in oče 11 otrok, je bilo preveč, ko so sporočili, da mu je žena porodila dvojčka. Obupno je vskliknil, odšel in se obesil.

NAROČITE SE NA "GLAS SLOVENSKEGA DNEVNIKA" V "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI AMERIKI

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Advertisement on Agreement

Ugotovi brez plačila in ohranosti se ne pričajo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejmejo tiskovne nameni, da hitreje najdemo naslovnik.

Printed Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto volja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

"Glas Naroda" ima vsaki dan izvanredno udeležbo in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

TOM MOONEY

Ze vnaprej je bilo vedeti, da ne bo Tom Mooney, ki je že nad dvajset let zaprt zaradi domnevane soudeležbe pri atentatu na udeležence pripravljene parade, ničesar dosegel pri californijskih sodiščih.

Z njegovo zadevo se je vnovič bavilo najvišje sodišče države Californije. Šest sodnikov je odločalo o Mooneyevi usodi. Edinole eden se je zavzel zanj, pet jih je bilo pa proti njemu.

Končno besedo bo imelo sedaj najvišje sodišče v Washingtonu. Čigar največji in najmlajši član je Hugo L. Black. Black lahko prepriča vso deželo, da njegova kulturno-kulturna preteklost res spada v preteklost in pozabljenje, ako svoje tovariše, posebno pa progresivne sodnike prepriča, da je treba izbrisati sramotni madež s pravosodja Združenih držav in popraviti krivico, ki se godi Tomu Mooneyu že enoitdvajset let.

POSVETOVANJA V BRUSLJU

Diktatorji delajo in gredo dalje svojo pot, demokracije pa govore.

V odsotnosti Nemčije in Japonske — Italija je navzoča kot "opazovalka" in "poročevalka" — je bila prejšnji teden otvorjena v Bruslju konferenca devetih držav, čije svrha je, napraviti mir na Daljnem iztoku.

Sestanek je posebno pomemben, ker je navzoč tudi ameriški delegat Norman Davis.

Angleški in francoski zas topnik Eden in Delbos sta navdušeno pritrjevala Amerikancu, ki je rekel, da je treba spor mirno rešiti. Kitajska je izjavila, da noče miru za vsako ceno.

Bombe iz japonskih letal dežujejo na kitajsko civilno prebivalstvo, japonsko armadno poveljstvo pošilja na fronto divizijo za divizijo, evropski diplomati pa takorekoč na kolenih prosijo Japonsko, naj pošlje v Bruselj že vsaj enega delegata.

Japonska se ne zmeni. V spominu so ji namreč pretnje, ki jih je Liga narodov pošiljala Italiji.

Pretnje so zadela na gluha ušesa, Italija je pa Abesinijo zavzela in jo obdržala.

Nekaj slišnega se bo zgodilo tudi na Daljnem iztoku.

Dopisi

Moste — Ljubljana

Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev v Ljubljani je praznovala 10-letnico svojega obstoja.

Predsednik družbe sv. Rafaela, znani nam Kazimir Zakrajšek, je priredil proslavo 10-letnice družbe sv. Rafaela. Proslava se je vršila dne 22. avgusta na Brezjah pri Mariji pomočnici, kamor so prišli naši izseljenci iz Francije, Belgije, Holandije in Nemčije, skupaj okoli 600 oseb. Poleg teh je bil navzoč iz Amerike Rev. P. Ciril z Pueblo, Colo., in nekaj drugih romarjev.

Sv. mašo jebral beograjski nadškof dr. Ujčić, cerkveni govor je imel ljubljanski škof dr. Rožman.

Pozdravni govor in tolmačenje delovanja družbe sv. Rafaela je držal P. Kazimir Zakrajšek, pri katerem je hvalil svoje delovanje in po njemu za izseljence dosežene uspehe, katerih je pa toliko, da jih razum v nekaj primerih ni mogel vse naštet. Lepo je imel v mislih (samo v mislih) ustanovitelje družbe sv. Rafaela, v duhu (pa samo v duhu) se jim je zahvalil za njih začetno delo, izvenelo je pa tako, da jim je hvaležen, da so mu pred 8 leti izročili vodstvo družbe, da je iz iste to napravil, kar je sam hotel.

Spominjal se je v duhu (pa zopet samo v duhu) zaslužnih umrlih članov posebno pa ustanovitelja, pokojnega profesorja dr. Rožiča.

Daljšje pozdravne govore je imel g. notranji minister dr. Korošec, ki je glasom poročila z dne 23. avgusta 1937 poklonil v roke P. Zakrajška 10.000 din, za podporo izseljencev. Bog mu plati, da se je vsaj on spominjal tudi naših siromakov!

Predsednik županske zveze Ferdinand Novak je častital družbi v imenu županov banovine ter je obetal izdatno svojo pomoč. Delegat društva Sedejeve družine je v daljšem smotrenem govoru apeliral na potrebo skupnega dela za izseljence in za priseljence iz Julijske Krajine. Tudi Rev. P. Župan je častital družbi in pozdravljaj navzoče izseljence. Govorili so še razni drugi zastopniki naših izseljencev. Molčali pa so zastopniki naših izseljencev iz Nemčije Vabie, Lindič in drugi, ker so se odločili govoriti naslednji dan na II. izseljenjskem kongresu. Kaj so tam povedali, poročevalci ni slišal, bili so baje hudi očitki proti izseljenjskemu vestniku Rafaela, ker je v svoji zadnji številki objavil, da društva g. Lindiča ne smejo na kongres, ker so se dali v zadnjih dveh letih preslepiti od kraljevskega generalnega konzula Pantiča v Duesseldorfu.

Jaz nisem bil na kongresu, vendar se mi čudno zdi, da se ljudje enoga in istega naroda

NAPRODAJ JE

PRE CABIN CITY, ELY, MINNESOTA, VETOVISČE, obsegajoče 65 akrov in oddaljeno le štiri milje od Ely, Minn. Zidano poslopje z 12 sobami; velik bar-room; vse v najlepšem redu. Tri opremljene log-kabinice; zidana garaža za dve kavi; šest čolnov; ledenica in pokrit prostor za čolne; plešišče v velikosti 40 x 60 čevljev. Za podrobnosti vprašajte: ANTON FERME, Cabin City, ELY, MINN.

PAIN-EXPELLER

VAS BOLI KRIZI SO RAZENA PRETEGUJENAT

Dobro zdravilo proti vseh vrstam bolečin.

PAIN-EXPELLER

Je zdravilo za vse vrste bolečin.

ne smatrajo za enakovredne, ako so razdeljeni v "črne" in "rdeče." Saj se gre pri vseh za lastne koristi in so vsi ustvarjeni po božji podobi.

Dr. Fedor Aranicki.

Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu in njegovi organi kakor: Izseljenjski komisariat v Zagrebu, na raznih krajih postavljeni izseljenjski nadzorniki in izseljenjski izslaniki skrbijo pod vodstvom šefa državne izseljenjske službe g. dr. Fedor Aranickija za točno izvrševanje vseh izseljenjskih predpisov. Službo izseljenjskega nadzornika opravlja v Ljubljani ravnatelj Frane Fink.

Frank Fink

Kraljevska banska uprava v Ljubljani je postavila svojega izseljenjskega referenta, pri katerem se stekajo vse izseljenjske zadeve dravsk banovine. Pri tem referatu se dobe vsa potrebna pojasnila o izseljenjskih zadevah.

Tudi privatna inicijativa se je v zadnjih letih poprijela dela za naše izseljence. V Ljubljani se udeležujejo od kraljevske uprave ustanovljeni Sklad za podpiranje izseljencev, katerega predsednik je župnik g. Frane Finžgar.

Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev izdala poseben "Izseljenjski Vestnik Rafael," ki upostavlja zveze med našimi izseljenci in domovino, pa žal v zadnjem času precej v strankarski obliki.

Narodni izseljenjski odbor v Ljubljani ima enak namen. Savez organizacij izseljenka v Zagrebu skrbi za regulacijo privatno izseljenjske službe za vso kraljevino.

Tudi župnik Josip Klekl je za Prekmurje ustanovil posebno družbo sv. Rafaela.

Ameriški Slovenci se pač tako dobro organizirani, da ne potrebujejo nikakega nadzorstva, ali podpore, ker njih dične Jednote skrbijo v jako ohilni meri za svoje člane, pa najsi bo za dušni ali telesni blagor. Tudi ameriške oblasti skrbijo za svoje stare in onemogle državljane.

Za blagor naših izseljencev skrbita Fedor Aranicki, višji svetnik ministrstva socialne politike in narodnega zdravja, šef državne izseljenjske službe v Jugoslaviji v Beogradu in

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1938

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

Fink Frane, izseljenjski nadzornik in Ljubljani. Oba sta nepristranska moža, katerima je blagor naših izseljencev pri srcu, objektivna v vseh ozirih ki delujeta neglede na politično ali privatno mišljenje v njune roke izročeni izseljencev.

V Trebnjem je umrl po večletni boleznii upokojen župnik Rev. Viljem Mlejnik. Kot mladi kaplan je bil poslan na nek-vojni shod na Notranjskem. V svojem govoru se je toliko spozabil, da je izrekel besede: "Naš cesar je osel." (Mogoče da bi se mu bil dokaz resnice posrečil). Bil je ovaden, in deželno sodišče v Ljubljani ga je obsodilo na šest mesecev ječe. Ranjki škof Jeglič je šel osebnok cesarju na Dunaj in je izposloval, da je bila dovoljena Rev. Mlejniku nova obravnava, pri kateri je bil oproščen, češ, da je duševno omejen. Prebiti je moral eno leto v umobolnici na Studencu, nakar so ga upokojili s pravico maševanja. Pomagal je rad siromakom in ni zapustil nikakega premoženja.

19. septembra je umrl v Ljubljani po daljši trdovratni boleznii ravnatelj državnega učiteljskega Namde Marolt. Jako priljubljen Namde je bil rojen v Sodražici leta 1883 in priljubljen pri svojih dijakih in

pri vseh, ki so ga poznali. Bil je človek, ki je imel sree na pravnem mestu, mož velikih sposobnosti. Zapustil je ženo in 16-letnega sina dijaka Marka.

V kratkem pridem na trimesečni obisk v Ameriko in bom imel priliko vas in druge svoje rojake pozdraviti. Medtem pa vas vse prisrečno pozdravlja, Joža.

(Dopis se je zakasnul ter smo ga dobili šele po dopisniškovem prihodu v Ameriko. — Op. ured.)

Iz Jugoslavije.

Nosove so rezali.

Iz Ivana na Hrvatskem poročajo: 18-letni Josip Lancič iz vasi Vuglova je hotel vasovat v sosednje Bedence. Zato so ondodni fantje sklenili, da mu posvetijo. Pričakali so ga na cesti in mu enostavno odrezali nos. Hudo ranjeni mladenič leži v bolnišnici, zločincev pa še niso našli. Med tem je prišla že nova prijava o odrezanem nosu. 62-letni kinetovalec Stjepan Rušec v občini Maruševcu se je skregal s sosedi, ki so ga popadli in mu v splošnem mečem odrezali nos. Tudi on je v bolnišnici, hotentotske rezalce nosu pa iščejo orožniki.

Huda avtomobilska nesreča pri Čakovcu.

Na državni cesti pri vasi Balkovcu blizu Čakovca je potniški avto zagrebške tvrdke Lebovič treščil v tovorni avto Kraljevičevega rudnika pri Sv. Martinu na Muri. Potniški avto se je v sprednjem delu ves zdrobil. Šofer 29-letni Ivan Valkaj je izgubil oko in dobil tudi sicer občutne poškodbe, enako je 54-letni trgovski potnik Emil Mariček močno poškodovan. V Čakovcu so oba operirali. Bila je gosta megla, vendar pa sodijo, da je nesreče kriv šofer tovrnega avtomobila, ki je vozil nepravilno po levi strani.

Peter Zgaga

NENAVADEN SLUČAJ

Rojak je sedel pri mizi. Mirno je sedel kot more sedeti le skesan človek. Roké so se mu narahlo tresle. Včasí je po vsem telesu vztrepetal. Rad bi govoril, rad bi nekaj povedal, oh, kako rad bi govoril.

Pa ni mogel in ni mogel. Ni slo in ni slo.

Parkrat je odprl usta, oslinil ustnice, povedati je hotel, kar mu je ležalo na sredu, pa nič in nič.

V grlu ga je dušilo, preko ustnic pa ni mogel spraviti niti polslisnega mrmranja.

Strašno mu je bilo pri duši. Najraje bi vstal in odšel magari na konec sveta, samo da bi lahko zatulil, pa ni mogel in ni smel.

V glavi mu je šumelo, po nogah in po hrbtu so mu gomazeli mravljinici, lašje so mu stopali kvisku — če ni bil plešast, seveda, toda nič in nič — ni mogel in ni mogel, za nobeno ceno ne.

Odkod ta sprememba? Odkod ta nenadna onemelost?

Saj je zjutraj še povsem lahko govoril.

Davi se je bilo lepo poslovil od svoje žene, poljubil jo je prvič po desetih letih, ker prvič po desetih letih ni imela pripravljene drobita in mu je dala petdolarski bankovec za carfare.

Prav dobro se spominja, kako jo je poljubil rekoč: — No, pa z Bogom, draga moja!

Potem je na kornarju z razločnim glasom kupil cigarete.

Ker je bilo še malo prezgodaj za šop in ker v šopu sploh ni bilo dela, je obiskal svojega prijatelja, ki je bil baš s kuho zaposlen.

Tedaj je še lahko govoril:

In kako je govoril! Okrog polne že nekoliko preveč na glas.

Zvečer je bilo pa že deset prijateljev skupaj in so govorili, da se je kar liša tresla.

Peli so, šalili so se, zabavljali in se navduševali za prepovedano pijačo in izgubljeno mladost.

Ves božji dan, ves fantovski večer ni izgubil niti za trenutek svojega močnega govora.

Pa ne, da bi samo govoril, celo drl se je na vse pretege.

Sedaj pa kar naenkrat nič in nič. Ni mu šla in ni mu šla beseda preko ustnic.

Čutil je, da mu postaja slabo, da se mu megli pred očmi.

Z obema rokama je prijel za mizo, nebroj misli mu je brodilo po glavi, jezik njegov pa ni mogel udeležiti nobene besede.

Zbral je skupaj vso svojo mogočno voljo, da bi spregovoril, toda glej za zlodja, nič odkašljati se ni mogel.

Začel se je potiti. Potne sraže so mu stopile na čelo, polzele so mu po licih, in mu curkoma teklo od brade.

Krč ga je zgrabil v prsih in željustih, grlo mu je bilo brez sline, v ustih je pa čutil namesto jezika velikega pocukranega polža.

Niti premaknil se mu ni jezik, ki je bil vendar ves dan tako gibčen in zgovoren.

Kaj pa je bilo, križ božji, da rojak govoriti ni mogel?

I, kaj je bilo? Nič posebnega. Ob dveh zjutraj je prišel domov, k mizi je sedel ter hotel nekaj povedati.

Pa je stopila ob dveh zjutraj njegova žena predenj in je oh sedmih zjutraj še vedno govorila.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 6.25	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.50	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 29.50	Lir 500
\$ 11.00	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 22.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 44.00	Din. 2000	\$ 225.00	Lir 4000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedene, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.85
\$ 15.—	\$ 16.—
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 25.—	\$ 26.—
\$ 30.—	\$ 31.—
\$ 35.—	\$ 36.—
\$ 40.—	\$ 41.—
\$ 45.—	\$ 46.—

Prejemnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

NEPREBAVA in SLAB TEK HITRO IZGINETA, ČE PIJETE TRINERJEVO ANGELICO
Najboljše zdravilo za jesen in zimo, pri vseh lekarnarjih.

POPRAVILA V HIŠI
ZIMA SE BLIŽA ... Vsakdo ima rad trdno zaprta okna in vrata ... AKO JE TREBA KAJ POPRAVITI pri hiši ali pohištvu, obrnite se na: **FRANK HREN** 967 SENECA AVENUE, RIDGEWOOD, L. I. (Tel.: EVergreen 2-9171)

Važno za potovanje.

Kder je namenjen potovanj v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je pečten v vseh stvarih. Vseled naše dolgotrajne skrbnje vam zagotovo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preiskrbe, da je potovanje uobesno in hitro. Čisto se, za vsako obrnito na nas za vse pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prejšnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in spleh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno ne dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje vam, da boste peccni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 West 18th Street New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

H. REINBOLD:

ZENSKA S SAMNI S PASJO VPREGO

Prvikrat smo videli to hrabro žensko, ki smo jo nazivali malo učiteljico in ki nas je vse osramotila, pod jako čudnimi okoliščinami.

Zgoraj v Barentskem morju smo se bili zakasnili in smo z velikimi težavami in komaj komaj prepluli v Honningsvåg, da si barko napolnimo s premogom. Na postajališču pa so imeli prav malo premoga v zalogi in so vprav pričakovali večje pošiljave s parnikom s Špiebergov in zato smo ondi čakali. V malem mestecu je bilo razen nekaj cenejših zabav, kaj malo razvedrila in smo se jako dolgočasili. Medtem ko smo bili na prostovoljnih stražah na ladji, tedaj je bilo teh straž presneto dosti, smo stali na krovu pri ograji in smo opazovali, kako so se ledeni plošče lomile in pokale in se zaganjale v fjord. Nekega dne — "dan" je že velika beseda za to dobo okrog polarne noči — smo zapazili, da so se ledeni plošče nagradile, običajne in kmalu tvorile most med kopne zemljo in otokom, ki je na njem Henningsvåg. Stavili smo za majhne vsote s tovariši nekega, prav tako čakajočega angleškega ribiškega parnika, s katere strani bo prva oseba prišla po tem prirodnem mostu. Angleži so bolj poznali to pokrajino kot mi in vendar smo se šundili, da so tako lahko mislelo metali denar za stave proč. Stavili so namreč proti nam, da bo prva oseba, ki bo šla po prirodnem mostu, prišla s kopnega. Zasmehovali smo jih, saj je vsak otrok vedel, da ondi po več milij daleč ni na tistem pustem kraju zemlje nobena človeška duša doma. Prvi, ki bo prišel po mostu, bo odšel pač le z otoka.

Izgubili smo svoj denar. In za ta lepi denar niti nismo ničesar posebnega videli. Še danes se nam kar žol razlije, če na to pomislimo. Sredi noči — pravkar je bila ura ena — nas je zbudil prvi čuvaj: "Vsi na krov! Stava! Stava!" je zarjovel navzdol. Vrgli smo se v obleko in smo na nos na vrat vrstostorkljaji navzgor. O to, kar smo videli, je bilo pač vredno da smo sredi noči vstali. Naho se je svetilo v izredni jasni. Rimska cesta je bila ko lesketajoče se morje. Okrog svetle lune je plesal severni sij. Pisane šope je drhteče in sunkovito pošiljal na zemljo; ti šopi so se družili s sneženimi vr-

hovi gora. Ledeni most preko fjorda je bil srebrni trak sredi temnordeče vode. Nahalno zvočenje se je oglašalo z mostu. Bili so pokali in psi so capljali. Nekaj črna je neslišno brzelo po ledu proti nam in preden smo mogli pozorneje pogledati tja, je tudi že izginilo. Sani s pasjo vprego!

"Welcome, Miss! — Pozdravljeni, gospodična! — so vzklikali Angleži za samni, nato so se magnili k nam in se nam nesramno zarežali v obraz: "No, fantje, kdo je imel prav?" Seveda so oni, ti vročji fantlini, imeli prav. Srdito smo se hudovali nanje, saj je bilo jasno, da so nas pošteno potegnili. Ti tiči so dobro vedeli za sani!

"Bodi tako ali tako, priznati je treba, da so bili Angleži do bri tovariši. Povabili so nas na pivčajo, česar seveda nismo odklonili. V prvih jutranjih urah — tam zgoraj ni bilo tako natančno, ali si počenjal kaj ob treh zjutraj ali ob treh popoldne, tema je bila itak vedno snaka — smo se vsi skupaj odpravili z ladjo in korakali skozi mrz in sneg proti edini kavarini, ki je bila ob tem času še ali že odprta.

Sani so stale pred kavarno. Pse, pač tolpo šestnajstih glav z mogočnim psom-vodnikom, so zapregli, skolačkali so se v sneg in telesa so se jim kadila. Sani, nerodno, vendar uporabljivi vozilo, so bile natpane s kožami vseh vrst, toda ne duha ne duha ni bilo o kstniku in vodniku teh sani. Vstopili smo v kavarno, ki je bila prazna. Ne ni bila prazna: razen gospodinjice, rdečelase Špele, je bila še neka ženska oseba ta, vsa v usnje oblečena majhna ženska, ki je preudarno v dolgih požirkih pila vroč čaj. Takoj je utihnil naš trušč — o, bili smo jako razsajena družba! Angleži niso zajajali ko mi in boljšali v žensko; naravnost tja k obema ženskama so stopili in segli obema v roke.

Resnično, v tistih intranjih urah smo spoznali malo učiteljico, ki ji je bilo kar preprosto Eva ime. Ona je bila lastnica in vodnica sani s pasjo vprego, ki smo zaradi njih izgubili toliko denarja za stave. Pa niti minuto se nismo hudovali nanjo, kmalu smo se spoprijateljili z njo. Bila je majhne in vitke rasti; nje mišice so bile trde ko jeklo, noge jedrovite in zastavne, ki so trdno stale na tleh.

oči zelene in prodirajoče in njen glas je zvonko donel.

Ne od nje — za to je bila učiteljica Eva navzlic fantovskemu videzu veliko preskromna — pač pa od Špele, gospodarice kavarne, smo zvedeli, kdo in kaj je bila Eva.

"O, Eva, moja prijateljica, to si pač lahko vzamete za zgled. Doma je iz južne Norveške, tam nekje na obrežju pri Haugesundu. V Bergenu in v velikem mestu Oslu je študirala. Da, jako učena ženska je to. Ko ji je bilo devetnajst let, je bila že učiteljica in zdaj ima pet in dvajset. Še šest let torej živi izključno samo za otroke, pa za kakšne otroke. Njena svojiska kri — njen oče je carinski uradnik, kakor ona pove in jako dobroplašen, in mirni gospod, ji ni dala dolgo bivati med pridnimi otroki južnih pokrajin. Kar naglo se je odločila za težavni pouk umazanih laponskih mlucev. Ho, fantje, ko bi vedeli, kaj se to pravi! Kaj se pravi biti za učiteljico pri Laponeh! Z neko sovratnico, ki se potika malo bolj po jugu okoli, med Hammerfestom in Tromsojem, se ubija v šolskem okraju, ki je večji ko marsikako kraljestvo tam spodaj na jugu. Ona roma z Laponci okoli, pozna to ljudstvo in Laponci jo častijo, saj velja temu preprostem ljudstvu več ko je učiteljica, ki s težavo vtepa laponskimi otrokom računstvo in pisanje in branje v glavo. Ona je njih vez, ki družji poedine družine drugo z drugo. Ona jim je tudi zanesljiva posrednica med njimi in velikim svetom. Poleti je Evi še prilično dobro. A pozimi! Preklemano, saj ste jo videli, kako je prihajala semkaj! S sani s pasjo vprego se sama vozila na daljna potovanja, po mnogo, mnogo milj daleč po tej strašni deželi. A, saj bi ji ne bilo treba! V teh mrzlih tednih ima pravico za počitnice. Toda ona ostane pri Laponeh. Zakaj? Ker je vsa prevzeta s svojalo nalogo. Le enkrat na leto zbrsi za nekaj tednov dol v Tromso — malokdaj se odpelje domov — in danes je prišla semkaj, da nastopi te svoje počitnice, ki jih ji vsakdo privošči."

Priljubeno čez leto nato smo se spet sešli z učiteljico, zdaj pa v Tromsoju. Ker smo se na slehernem potovanju za nekaj (Nadaljevanje na 4. strani.)

VSAK LETNI CAS. PEKTRANOVO POTICO. "ESTRAGUST - PURE FRESH LEAF TARRAGON FLAVOR". ALOIS AUSENK TAPPAN, N. Y.

65.000 DUNAJČANK IŠČE MOŽE. Na Dunaju pride na 100 moških 121 žensk, v drugih avstrijskih mestih pa v tem pogledu tudi ni dosti boljše. Še večje pomanjkanje moških se čuti v pokoljenju, godnem za sklepanje zakonskih zvez. Tu pride na 512.000 žensk samo 446.000 moških. To pomeni, da je na Dunaju 65.000 deklet, ki ne morejo najti ženinov. Vzrok tiči v nazadovanju porodov. Če pada število porodov, gre to na račun moških, kajti v normalnih razmerah se rodi več dečkov, nego deklic. V Avstriji zdajnja leta število porodov rapidno pada. Leta 1916 je odpadlo v Avstriji na 100 žensk še 17 otrok, leta 1934 pa samo še 8, in tako gre hitro navzdol.

OPEKLINE V NARKOZI. Pred poldrugim letom je moral Dunajčan Karl Siblinger, namščene avstrijskih državnih železnice, v bolnišnico zavoljo operacije. Po operaciji so ga prenesli v bolnišniško sobo. Deset minut pozneje se je zbudil iz narkoze in je začel vpiti od bolečin. Ko so pogledali, kaj je, so ugotovili, da mu je desna noga, ki je ležala na prevročni ogrevalni, opečena že do kosti. Zavoljo te opekline je moral Siblinger prebiti tri mesece v bolnišnici in se danes ni sposoben, da bi opravljal svoje delo. Pred sodnikom pa sta se morala sedaj zagovarjati bolniška strežnica, ki je odgovorna za to, da so vse bolniške postelje v redu, ter pomočnik pri operaciji, ki ni opazil ogrevalne postelje, ko so Siblingerja prinesli od operacije. Strežnica se je zagovarjala, da je ogrevalno položila kakor običajno v posteljo, v času, ko so prinesli pacienta pa je imela službo v drugi sobi. Pomočnik je dejal, da je bolnika izročil, kakor je bila njegova dolžnost, nato je moral hiteti k drugi operaciji. Ogrevalne sploh ni bil opazil in se je zamašal na pomožnega narkotizerja, ki bi moral opazovati pacientovo dihanje. Pacientov zastopnik je zahteval odškodnino v znesku 12 tisoč šilingov. Po daljši razpravi je spoznalo sodišče operacijskega pomočnika za krivega in ga obsodilo na 50 šilingov globe ali pet dni zopora, strežnico pa je oprostil. Zavoljo odškodnine bi moral tožitelj uporabiti civilno pravno pot.

NAZNANILO. Rojakom po Pensylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) naznanjamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik FRANK AHLIN. Rojake prosimo, naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročnine. Uprava Glas Naroda. ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ROMANI - SPISI - POVESTI. KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne. 65 strani. Cena 45. Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi hmel tako živo domišljijo kot jo je imel Francoz Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse njegove napovedi so se vresničile. Pred dolgimi desetletji je napovedal letalo, submarin, polet v stratosfero itd. KMEČKI PUNT, spisal Aug. Šenon. 75. Zgodovina našega kmetja je zgodovina neprestanih bojev. Bojev s Turki in graščaki. "Zadnji kmečki punt" je mojstersko opisal slavni hrvaški pisatelj Šenon. Krasen roman bo sleherni z užitkom prečita. LA BOHEME, Spisal: H. Murger. 402 str. Cena 90. Knjiga opisuje življenje umetnikov v Parizu okoli polovice devetnajstega stoletja. Knjiga je svetovno znano delo. LISTKI, (Ks. Meško), 144 strani. 70. MALI LORD, spisal Frances Hodgson Burnett. 193 strani. Cena 80. Globoko zasnovana povest o otroku, ki ga ne odlojnega čudaka. Deček je plod ameriške vzgoje, ki ne pozna ralič med bogatimi in reveži, pač pa zna razlikovati le med dobrim in slabim. MALENKOSTI, spisal Ivan Albrecht. 120 strani. Cena 30. Štiri zanimive črtice našega priznanega pisatelja. MATERINA ŽRTEV, 240 strani. Cena 60. Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja. MILJONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phillips Oppenheim. 92 strani. Cena 75. Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znan angleški romanopisec poznan po celem svetu. MED PADARJI IN ZDRAVNIKI. Spisal Janko Kač. 119 strani. Cena 60. MIMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar. 230 str. Cena 80. MLADA LETA, (Jan. z. Krek), 188 str. 60. MOŽJE, spisal Emerson Hugh. 209 strani. Cena 154. Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom. NADEŽNA NIKOLAJAVNA. Spisal V. M. Garšin. 112 strani. Cena 35. Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se krivku, a sredi poti omagajo. NAŠA LETA, spisal Milan Pugač. 125 strani. Cena vez. 70. Broš. 50. Knjiga vsebuje dvanajst povesti pisatelja Pugača, ki je poznal dušo dolenskega kmetja kot le malokdo. NAŠI LJUDJE, spisal Alois Remec. 94 strani. Cena 40. Zanimiva povest iz časov, ko so bili Francozi na Vipavskem. NOVA EROTIKA, spisal Ivan Kozman. Trde vezane. 115 strani. Cena 70. Knjiga vsebuje "misli, ki so se rodile v Sloveku v prvih letih svatovne vojne". PEKMI V PROZI, spisal Chas. Sandelair. 112 strani. Cena 60. Verna slika pestrega velikomestnega življenja in spominov nanj. PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France. 253 strani. Cena 80. To je satira na francoške pretelke in sedanjne razmere. V tej knjigi je slavni francoski pisatelj najbolj drzen in brezobziren v svoji zabavljevlj. PLAT ŽIVONA, spisal Leonid Andrejev. 131 str. Cena 40. Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dve, namreč "Misel v megli" in "Bredno". POSLEDNI DNEVI POMPEJA (2 sv.) 125. POPOTNIKI, spisal Milan Pugač. 95 strani. Cena 60. V tej knjigi je zbral znan slovenski pisatelj Pugač deset črtic iz našega domačega življenja. POVESTI IN SLIKE, spisal Ksaver Meško. 79 strani. Cena 80. Knjiga vsebuje tri povesti našega priljubljenega pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izražen, njegove misli so globoke in mehke. Posebno ženska so vneta za njegova dela. SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

V PREDPRODAJI - Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1938. IZIDE NOVEMBRA MESECA. 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA... POVESTI... ZEMLJEPISJE... ZGODOVINA... NARAVOSLOVJE... S SLIKAMI. LETOS BO POSEBNO ZANIMIV. Cena Koledarja je 50 centov. NAROČITE PRI: KNJIGARNI "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York. KDO GA VNAPREJ NAROČI MU POSLJEMO VELIK ZEMLJEVID ZDRUŽENIH DRŽAV. Kateremu je dodanih pet zgodovinskih zemljevidov Amerike. Na drugi strani zemljevida so imena vseh ameriških mest in koliko prebivalcev imajo. Nadalje: Koliko prebivalcev je imela vsaka ameriška država pri predzadnjem in pri sedanjem ljudskem štetju; glavno mesto vsake države in število prebivalstva. Zračna razdalja med večjimi mesti. Zgodovinski podatki posameznih držav. Razdalja med ameriški mesti in mesti v Južni Ameriki, itd. VELIKOST 17 x 24 palcev. Kdor naroči koledar sedaj, bo dobil ta zanimiv zemljevid brezplačno.

Ljubezen za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H. 18

Hans Moran ji je na vsak način hotel polkciati spomin, pod kako težkim pritiskom živi na Altwiese, da je odrezana od vsakega občevanja z ljudmi in da mora prenašati trpko, nezno življenje. Dokazoval ji je, da ne bo našla nikdar nobenega človeka, ki bi ji mogel nuditi kaj boljšega. In to mu je dalo pogum. Imel je desetisoč mark in želi ž njo iti v Ameriko, kjer ima njegov stric lepo farmo in kjer misli tudi sam kupiti nekaj zemlje. Rekel ji je, da hoče storiti vse, ka je v njegovih močeh, da bo imela brezskrbno in mirno življenje; da jo bo nosil na rokah, da bo enkrat okusila, kako človeku de, ako jo obdaja ljubezen in dobrota. Drugače pač ne bo prišla z Altwiese, ako je ne reši, kajti četudi njena sorodniki govore o njej samo z zaničevanjem, gospa Rasmussenova vendar natančno ve, kako veliko pomoč ima v njej v svoji hiši. Celo gospodinjstvo ima v svojih rokah, in vse teče tako gladko, kot po maslu. Za to pa ne dobi nobenega plačila, še hvaležna mora biti, ako od gospodične Dite dobi kako ponošeno čunjo. Od hiše mora iti samo s tujo pomočjo kajti sama se ne upa osvoboditi, četudi trpi mnogo pod poniževanji, kajti po svoji naravi je ponosna. Ker je pa sam ne more osvoboditi, ker do tega nima nikake pravice in ker je tudi noče odpeljati, ker bi jo zaradi tega še bolj sramotili, četudi je pri vsem še tako nedolžna, zato jo hoče poročiti. Povedal mi je, da jo ima že tako daleč na svoji strani, da je pripravljena se z njim poročiti. Prihodnji teden bo stara enoinvajset let in je tedaj polnoletna. Tako dolgo pa je moral čakati, ker je Rasmussen njen varuh in prav gotovo ne bo nikdar privolil, da bi postala njegova žena. Da bi pa vse šlo popolnoma varno in da svoji nevesti ne bi pripravil nikakih neprijetnosti, je prišel k meni. Prosil me je, da mu povem, ako bi kdo mogel njegovo ženitev s Hano preprečiti, kakor hitro bo polnoletna. Rekel je, da bo njegova nevesta četrtega oktobra stara enoinvajset let, da bo prvega oktobra pustil svojo službo, da se bo s Hano petega poročil na sodišču popolnoma tajno, da pa jo bo šestega oktobra skrivaj odpeljal, da ne bi prišlo v hišo do kakega prepira, česar se je ona zelo bala. Svetoval ji je, da samo pusti pismo, v katerem naj vse razloži in pojasni. Kadar jo enkrat odpelje kot svojo postavno ženo, ji tudi najstrožji moralni sodnik ne more ničesar več očitati. Zato je vse to tako uradil. Ker pa je hotel biti zavarovan proti vsemu, me je hotel vprašati, ako je vse to prav po postavi, ako ga pri tem nikdo ne more ovirati, ako svojo ženo odpelje z Altwiese. Odgovoril sem mu, da more vse brez vsake skrbi napraviti, kakor se je odločil. Njemu in Hani sem želel najboljšo srečo. Zadovoljen je odšel in prihodnji dan o celi stvari nisem ničesar slišal. Petega oktobra sem mislil na to, da sta se poročila in radoveden sem bil, kaj bodo k temu rekli njeni sorodniki. Da bo na Altwiese velik vihar, ko bodo izvedeli, da je šla iz hiše tako velika pomoč, to sem vedel.

"Že sem mislil, da sta daleč za gorami, ko sem sedmega oktobra dopoldne izvedel, da se je na cesti proti Altwiese dogodila velika avtomobilska nesreča. In prestrašil sem se, ko sem pozneje izvedel, da je pri tej nesreči izgubil svoje življenje Hans Moran, njegova mlada žena, s katero je bil na begu, pa je bila lahko ranjena pripeljana na Altwiese. V velikem sočutju sem takoj telefoniral Karlu Rasmussenu, sem mu povedal, kaj sem izvedel, ter sem ga vprašal, kako gre njegovi nekakšnji. Nisem mu pa povedal, ako kaj vem o poroki in da sem vedel o begu. Rasmussen mi je precej potrpežljivo povedal, da nekakšnja ni preveč slaba, da je samo lahko poškodovana, da pa so ji bili pretreseni živci in da bo morala precej časa ostati v postelji. Rekel mi je, da naj prihodnji dan pridem k njemu, ker ima z menoj govoriti o več važnih zadevah.

"Kar pa se naslednjega dne izvedel od gospe Rasmussenove, si moreš vse predstavljati v najbolj črnih barvah. Tarnala je zaradi vnebovpijoče nevalečnosti in o sramoti. Rekla mi je, da se v njeni družini še ni nikdar kaj takega pripetilo in je pri tem zaničevalno pogledala svojega moža, ki se je pod to nevihto stihnil kot pes. Rekla je, da je v hiši vse narobe, da nikdo ne more držati reda, da je vse zmedeno in takoj sem uvidel, kako trdno in spretno je toliko zaničevana. Hana imela vajeti gospodinjstva v svojih rokah. Da pa ji je še poleg tega, ko je bila enkrat tako "nehvaležna," treba streči, ko vsega velikega dela ni mogoče zmagovati, se je gospe Rasmussenovi zdelo nezno. Najbolj žalostno pri tem pa je bilo, da iz uboge mlade gospe, ki je bila še napol ometena, ni bilo mogoče spraviti nobene besede. Ničesar drugega niso vedeli, kot kar je napisala v pismu, ki ga je pustila in gospa Rasmussen je rekla, da bo prišlo še mnogo več sramotnega na dan.

"Mlada gospa se mi je smilila in sem si takoj mislil, da bo mogoče potrebovala moje pomoči. Toda tega nisem povedal, temveč sem se samo ponudil, da bom gospo Moranovo enkrat zaslisal in mi bo mogoče vse zaupno povedala.

"Tedaj so me tudi peljali v majhno, zelo skromno sobo pod streho, v sobo mlade žene. Nahaja se med sobami za dekle in tudi ni nič boljše opremljena. Gospa Moranova je ležala z zaprtimi očmi in blede, kot rjuha na njeni postelji. Nekoliko je šele pogledala, ko sem jo poklical po imenu. Zadene me zbegani, plah pogled. Prijel sem jo za roko ter sem jo vprašal, ako bi ji mogel na kak način pomagati. Zagotovil sem ji, da o tem ne bom izdal nobene besede in sem ji obljubil, da ne bom nikdar govoril o tem, kar mi bo povedala. Z neizmerno otožnimi očmi me pogleda in tiho odgovori, da k temu, kar mi je zaupal Hans Moran, nima ničesar dodati, kakor to, da je bila z njim poročena in da jo je Hans Moran dan po poroki s svojim motornim kolesom počakal ob robu gozda. Na tem kolesu sta se peljala v mesto, da sta se, sama ni vedela, kako, zadela v nek avtomobil in pozneje se je zavedla šele na Altwiese in je šele po strašno zmerjajočih besedah svoje tete izvedela, da je bil Hans Moran mrtev.

"Tako zelo me boli, da moram na vse drugo pozabiti, go spod doktor," mi je rekla. "Edini človek, ki se je zavzel za mene z ljubeznijo in dobroto, mi je bil odzvet. Bil je tako dober, plemenit in nesebičen — kako dobro bi mi bilo, ako bi bila ob njegovi strani umrla. Zakaj saj nisva oba umrla?"

(Dolge prihodnjaj)

PO NESREČI V ALABAMSKEM PREMGOVNIKU

V Mulgi, Alabama, čaka množica pred vhodom v premogovnik, v katerem je strašna eksplozija zahtevala trintrideset življenj.

Razne vesti.

STAREC IN MLADA ŽENSKA.

77-letni preuzitkar Karl Koller se je zaljubil v 27-letno služkinjo Marijo Auerjevo, ki je bila v službi pri nekem klobasičarju. Hotel si jo je pridobiti z darovi, toda lepa mlada ženska mu je dejala, da ima že zaročenca. To je na Kollerja tako učinkovalo, da si je kupil na starini samokres, počakal služkinjo, da je prišla v prodajalno svojega gospodarja in je sprožil vanjo dva strela, enega pa sebi v glavo. Oba so porabljali težko ranjena. Dočim bodo Kollerja morda rešili, pa ne verjamejo, da bi njegovo žrtev ostala živa.

ŠTORKLJA Z LETALOM NA JUG.

V Klajpedi je do zadnjih dni ostala neka štorklja kakor potnik, ki je zamudil zadnji vlak in se je v zadregi za hrano pridružil kurji družini na nekem kmečkem posvetu. Kure so štorkljo tpele, petelin, gospodar dvorišča, pa se ji je kmalu postavil po robu. Zdelo se mu je, da štorklja preveč poje. Začel jo je napadati. Kure so v začetku mimo gledale, slednji pa so se tudi one opomgumile, ter so odganjale vsiljivko s ko-

kodakanjem od zruja. Na štorklja se ni dala meniti nič, tebi nič odgnati. Vztrajala je junaško na dvorišču. Ko je stvar prišla na uho pilotom na letališču v Klajpedi, je eden izmed njih sklenil, da vzame štorkljo pri svojem prihodnem poletu s seboj v Afriko. Tako se je zgodilo. Ptico-selivko so s tem obvarovali pogina, zakaj nobene angleške ladje. Ponosni smo bili, ko nam je tako pohvalila našo ladjo.

SPREMENBE V NEŠKI DIPLOMACIJI.

Nemška vlada bo v najkrajšem času izvršila velike spremembe pri svojih poslanstvih v Londonu, Rimu in na Dunaju. Posebni Hitlerjev poslanik von Ribbentrop bo zapustil London in bo prevzel vodstvo urada za kolonije v Berlinu. Naloga te ustanove bo, pripraviti vse potrebno za povratek bivših nemških kolonij. Nemški diplomatski zastopnik v Londonu postane von Hassel, sedanji poslanik v Rimu, ki se zadnje čase vneta in uspešno udeležuje pri Mussolinijev. Vodstvo nemškega poslanstva v Rimu naj bi prevzel sedanji nemški poslanik na Dunaju von Papen; na Dunaju pa bo Nemčija poslala kakšnega manj izvežbanega diplomata.

ŽENSKA S SAMNI PASJO VPREGO

(Nadaljevanje z 3. strani.)

časa ustavili. In spet čez leto nato smo jo dobili zopet v Honningsvagu. Vselej smo drug drugega pozdravili ko stari znanci in smo za čas vedno pokramljali z njo. V Honningsvagu smo jo bili pregovorili, naj se do Tromsoja pelje z našo barko. Prav rada je sprejela našo ponudbo, posebno še, ker ni bilo na poti proti jugu nobene angleške ladje. Ponosni smo bili, ko nam je tako pohvalila našo ladjo.

Naravnost domisljali smo si pa na svojo slavo, ko je našega starega pismeno prosila, če bi na povratku, v Vardoju, prišli ponjo, da bi se z nami odpeljala v južne pokrajine. Dejala je, da ima ordi v januarju dosti opravka in bo na nas čakala. "To se razume," je zabrandal naš stari, "brez dvoma bomo naši mali napravili to uslugo."

Ko smo se vračali z bogatega ribjega leva — v naši barki je ležalo kakih sto osemdeset funtov prvovrstnih rib, — smo prihvali v silnem snežnem metežu v najslabših vremenskih neprilikih v fjord Varanger. S silnim naporom smo pristali v Vardoju in smo vzeli učiteljico Evo zares na krov.

Že smo se pripravili, da z največjo brzino odplujemo pro-

ti Honningsvagu, ko smo zaslišali klice SOS nekega našega tovarisa. Komaj petdeset morskih milj daleč pred nami je bila ladja "Morska zvezda", ki je spadala v Wasermande, v nevarnosti, da se z mostvom in bramenom potopi. Ne da bi kaj oklevali, smo obrnili barko in hiteli na kraj nesreče. Zadeva je bila presneto resna. Morje je bilo do dna razburkano, voda je bila na vso moč nezanesljiva, snežilo je in burja je besnela. Trudili smo se, kar smo se le mogli, da bi se približali tovarisu, a bilo je kar nemogoče. Videli smo barko — bila je nova in urna ladja — kako se je počasi potapljala in mi vsi smo se tresli ko trepetlika. Svoje ladje nismo nikakor mogli izpostaviti. Vili smo roke in preklinjali svojo slabost.

"Fantje, nekaj se mora zgoditi! Tovariši nam ne smejo utoniti!" je mahoma stopila Eva pred nas. Seveda, nekaj bi se moralo ukreniti, a kaj? "Ali imate kako dolgo vrv?" "Imeli smo." "Sem z njo!" Hiteli smo po vrv. Zaslutili smo, kaj se je Eva namenila storiti. A to je bila blaznost, da bi kdo kaj takega tvegala. Kdo bi se pač upal v mrazu 30 stopinj pod ničlo skočiti v vodo in celo plavati? V takšnem morju?

Nismo ji mogli braniti. Še preden smo se dobro zavedli, si je Eva že privezala vrvi okrog pasu in je s kratko, ukazujočo prošnjo staremu, naj barko čim bolj približa "Morski zvezdi", planila v morje. Nismo si upali dihati, misleč, da se bo zdaj zdaj potopila. Streba božja, to ti je bila neska! Plavala je in plavala in nas vse osramotila. To vendar ne gre! Kar zmore ženska, bomo pa vendar zmogli tudi mi! Dva od nas sta skočila za njo.

Kaj bi še dosti govorčili! Vsi trije so resnično priplavali do "Morske zvezde". Vse moštvo smo rešili, dasi zares z nadčloveškimi močmi in v nevarnosti za lastno življenje.

Kaj počne zdaj naša mala hrabra učiteljica? Male Eve, ki nam je bila za zgled tovarištva in junaštva, ni več na svetu.

Prilite nam za cene vseh vrst rezervacije kabla in poslušala na potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 10. novembra: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Saturnia v Trst
- 12. novembra: Bremen v Bremen
- 13. novembra: Rex v Genoa
- 17. novembra: Queen Mary v Cherbourg
- 20. novembra: Champlain v Havre, Conte di Savoia v Genoa
- 24. novembra: Normandie v Havre, Brengaria v Cherbourg
- 26. novembra: Europa v Bremen
- 27. novembra: Vulcania v Trst
- 1. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 4. decembra: Lafayette v Havre, Rex v Genoa
- 8. decembra: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 11. decembra: Roma v Genoa
- 15. decembra: Queen Mary v Cherbourg, Europa v Bremen, Conte di Savoia v Genoa
- 22. decembra: Aquitania v Cherbourg
- 23. decembra: Aquitania v Cherbourg
- 23. decembra: Saturnia v Trst
- 26. decembra: Normandie v Havre

Pri tistem reševanju si je bila nakopala bolezen, da je morala domov. Ni se več dolgo veselila sonca. V slabo tolažbo nam je, da je umrla lahke smrti, da je kar zaspala...

VAŽNO ZA NAROČNIKE.

Polez naslova je pravilno do kdaj imate plačano naročnino. Prvi številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prilijete v potrebnega dela in strahov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno povrnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge nasebine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKS; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

- CALIFORNIA:** San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO:** Pueblo, Peter Cullig, A. Sarda; Walsenburg, M. J. Savak
- INDIANA:** Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS:** Chicago, J. Bevil, J. Lukanich; Cicero, J. Fabian (Chicago, Čl. v v. in Illinois); Joliet, Mary Bambich; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago in Waukegan, W. thias Warick
- MARYLAND:** Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN:** Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA:** Chisholm, Frank Goube; Ely, Jos. J. Peshel; Eveleth, Louis Goube; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, Joka Povše; Virginia, Frank Hirvatic
- MONTANA:** Roundup, M. M. Panian; Washoe, L. Champa
- NEBRASKA:** Omaha, P. Broderick
- NEW YORK:** Gowanda, Karl Strimlich; Little Falls, Frany Hnate
- OHIO:** Barberton, Frank Treuss; Cleveland, Anton Bobak; Cinc., Karl
- linger, Jacob Remik; John Slapnik; Girard, Anton Nagode
- Lorain, Louis Balant; John Krumb; Youngstown, Anton Kikaj
- OREGON:** Oregon City, Oro. J. Koblar
- PENNSYLVANIA:** Beresmer, John Jevnikar; Broughton, Anton Ipavec; Conemaugh, J. Brasovec; Coverdale in okolice, Mrs. Ivana Bupnik; Export, Louis Zupančič; Farrell, Jerry Okora; Forest City, Math Kamin; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Fr. Ferencik; Johnstown, John Polantz; Krays, Ant. Tauselj; Luzerne, Frank Balloch; Midway, John Žust; Pittsburgh in okolice, Phillip Progar; Phillip Progar
- Steeltou, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schiffr; West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN:** Milwaukee, West Allis, Fr. Št. ab; Sheboygan, Joseph Kahrč
- WYOMING:** Rock Springs, Louis Tauscher; Diamondville, Joe Holich

"Naši Kraji"

VSAK bi rad šel s svojo družino na obisk v staro domovino in jim razkazal lepote svoje rojstne dežele. Seveda, ta srečna priložnost ni vsakemu dana, pač tukaj je prilika, da prinesete te lepote, ki je vaša dedščina, v vaš dom. Sleherni, ki je imel to knjigo v roki, je bil ginjen. Z radostjo in ponosom jo boste pokazali vašim sosedom.

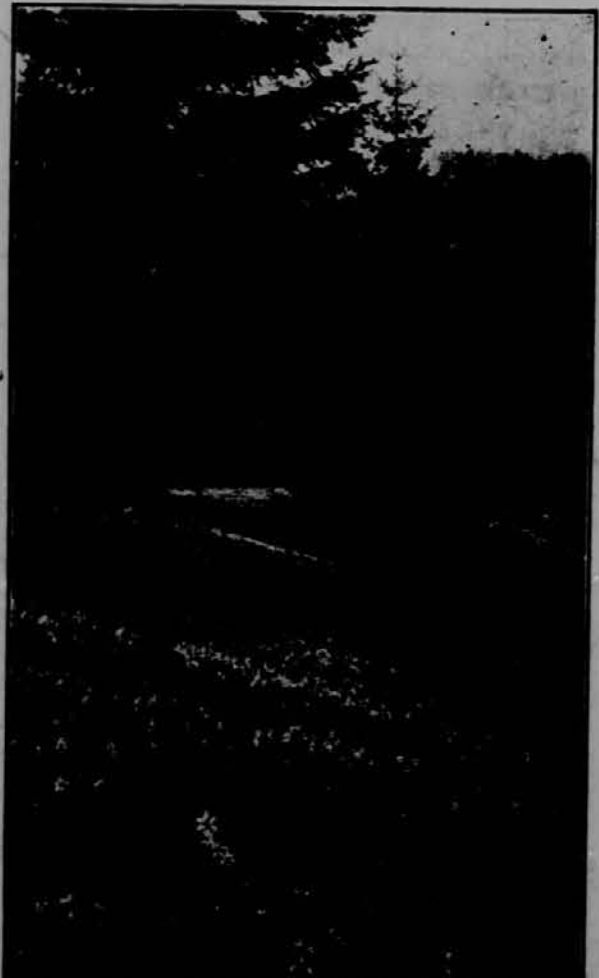
Slike so v bakrotišku, tiskane na dober papir in samo na eni strani, v velikosti 5 x 7 1/2 inčev.

Ta krasna knjiga vsebujoča 87 slik vas stane samo

NAROČITE PRI:

Narcize pod Golico KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 WEST 18th ST., NEW YORK

Narcize pod Golico